

Rozhodnutí Krajského soudu v Pardubicích ze dne 15. 4. 1958, sp. zn. 4 Co 94/59

Číslo: 56/1959

Právní věta:

Třídní hledisko při hodnocení důkazů.

Soud: Krajský soud v Pardubicích

Datum rozhodnutí: 15.04.1958

Spisová značka: 4 Co 94/59

Číslo rozhodnutí: 56

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Řízení, Třídní hledisko

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce se domáhal na žalovaném Československém státu vydání šperků a zlatých mincí; uvedl, že tyto věci jsou jeho vlastnictvím a byly neprávem prohlášeny za propadlé ve prospěch státu v trestním řízení proti jeho otci.

Lidový soud v Pardubicích vyhověl žalobě částečně a ve zbytku žalobu zamítl; v odůvodnění uvedl, že se nepodařilo bezpečně prokázat, že žalobce nabyt vlastnictví k ostatním vylučovaným věcem.

Krajský soud v Pardubicích změnil rozsudek soudu první stolice pouze v tom, že uznal žalovaného povinným vydat žalobci další věci (tři mince).

Odůvodnění:

V trestním řízení proti býv. zlatníku byly prohlášeny za propadlé ve prospěch státu různé skvosty a cennosti, které byly zakopány v zahradě, resp. ukryty v komíně. Příbuzní odsouzeného (mezi nimi syn a družka), podali na Čs. stát vlastnickou žalobu, kterou se domáhali vydání těchto věcí jako svého vlastnictví.

Žaloba byla lidovým soudem v podstatné části zamítnuta. Odvolací soud potvrdil rozsudek soudu první stolice, přičemž vycházel z těchto úvah:

Zvýšenou ochranu socialistického vlastnictví, resp. zájmů státu jako žalovaného v tomto sporu, který musí být chráněn stejně jako socialistické právnické osoby podle § 21 obč. zák., nutno prosazovat

především proti takovým nárokům třetích osob, které se snaží svými domnělými požadavky zmařit účinky propadnutí jmění či věcí v trestním řízení. Procesní situace takového chráněného subjektu musí být zvlášť střežena ve sporech, kde s vlastnickými nároky přicházejí příbuzní odsouzeného a zejména musí být chráněna proti těm osobám z řad příslušníků vykořisťovatelské třídy, kteří se dopustili spekulativních machinací a za pomoci příbuzných se snaží, aby unikli důsledkům majetkového trestu. Proto je v takových sporech nutné, aby průkaz vlastnického práva (§ 152 obč. zák.) byl mimo jakoukoli pochybnost. V projednávaných sporech bylo však chování otce žalobce tak podezřelé (zakopání a úschova cenných věcí, spekulace na zvrat hospodářských poměrů), objevily se závažné rozpory, změny a nepřesvědčivosti v několika verzích účastníků o původu věcí. Účastníci spoléhali na obtíže s vyvrácením svých tvrzení, když řada svědků je mrtva a když nabytí vlastnictví prokazuje prakticky a přímo jen úzký okruh příbuzných. To vše vedlo soud k přísnému zkoumání věrohodnosti důkazů a když jejich výsledek nebyl plně přesvědčivý, musela být žaloba převážně zamítnuta. Vyhovění žalobě v širším rozsahu by znamenalo uvolnění majetku, jehož řádné nabytí žalobce neprokázal a v daném případě by znamenalo majetkový prospěch pro kapitalistické živly.